

[Rager.]

der med bindende Virkning for begge Parter ordnede de Stridsforhold, der var. Det blev dengang vi først stod over for dette, af Ordføreren for Socialdemokratiet udtalt, at under normale Forhold vilde en saadan Lov ikke være blevet forelagt fra socialdemokratisk Side, og det blev hver Gang præciseret, at det var ekstraordinære Forhold, og at der ikke deri maatte ses noget Præcedens. Men det kan jo ikke nytte noget; naar man har gjort det, saa binder det, og unormale Forhold — ja, dem paakalder man altid, naar man har Brug for det, og jeg gad nok vidst, om nogen i denne Sal nogen Sinde kommer til at opleve det, vi vil kalde for normale Forhold.

Det forekommer mig ganske naturligt, at naar Rigsdagen efterhaanden griber ind paa alle andre Omraader, prisregulerende og lønregulerende, over for Tjenestemænd naturligvis, men ogsaa i enkelte Tilfælde ud over selve Tjenestemandskredsen, saa er det heller ikke muligt at lade Arbejdsmarkedet helt passe sig selv. Det bliver Arbejdsgivere og Arbejdere, to stærke Institutioner, som bliver de afgørende, uden at man er sikker paa, at de varetager de fornødne Samfundshensyn.

Jeg har imidlertid forstaaet af Bilaget til det Lovforslag, vi her har til tredie Behandling, at et Udvalg arbejder med Sagen, og at man senere paa Efteraaret vil komme med Forslag. Jeg gaar derfor ogsaa ud fra, at det tomme Hul ikke vil blive der ret længe, men at vi i Løbet af den Rigsdagssamling, der kommer efter det nye Valg, igen vil se Rigsdagen beskæftige sig med Spørgsmaalet om Lovgivning paa disse Omraader.

Svend Nielsen: Loven om Arbejdsforhold har efter den Opfattelse, man finder hos den ene af de Parter, der har været underkastet Loven, virket paa en saadan Façon, at man med Rette kan sige, at det er en Lov, der i allerhøjeste Grad har vendt den tunge Ende nedad. Den har under Besættelsen været anvendt paa en efter min Opfattelse meget udfordrende Maade fra den ene Parts Side, nemlig Arbejdsgiverne. Da man i sin Tid gennemførte Loven, hvilket som bekendt skete efter Henvendelse fra og forudgaaende Forhandling i Hovedorganisationerne, maa Meningen formentlig have været den, at man ved Hjælp af en saadan Lov skulde skabe en vis Retfærdighed omkring hele Lønudviklingen under Krigen og Besættelsen; men man saa meget hurtigt, efter at denne Lov var blevet anvendt i

Praksis, at det var noget, som den ene Part, Fagorganisationernes Medlemmer, Gang paa Gang løb Panden imod, naar man fremsatte endog meget rimelige Ønsker og Krav om at faa forbedret Lønniveauet paa Grund af hele den Prisstigningsbevægelse, som man var inde i.

Det er ikke mærkeligt, at man i Arbejderkredse har set paa denne Lov med megen Bitterhed og har ventet paa det Øjeblik, da den som saa meget andet, der har haft sin Betydning i Besættelsestiden, kunde havne paa Møddingen sammen med en Række Anordninger fra denne Tid. Man havde sikkert haabet, at Loven var noget af det første, der skulde fjernes. Nu er der imidlertid sket det, at Loven kommer til at udløbe paa normal Vis, og at man dernæst afvikler de Forhold, der er indanket inden Lovens Udløbstid, og derefter regulerer de Spørgsmaal, der maa opstaa, gennem Voldgiftsdomme.

Det har ved forskellige Lejligheder, hvor man har diskuteret Forholdene paa Arbejdsmarkedet og de forskellige Ordninger, som man nødvendigvis maa have for at kunne gennemføre en Regulering, gentagne Gange været hævdet, ikke mindst af dem, der mener, at tvungen Voldgift er det eneste saliggørende, at det er forbundet med en overordentlig stor Risiko for Samfundet at faa en rolig Udvikling inden for Produktionslivet, om man ikke har visse snærende Baand omkring de faglige Organisationer. Det er min Opfattelse, at efter det, vi har været ude i her under Krigen og Besættelsen, burde en saadan Opfattelse have mindre Vægt, end den har haft tidligere, fordi man har set, hvordan netop det Lag af Folket, som man her hentyder til, baade har forstaaet at finde en rigtig Kurs at styre efter og har forstaaet at bruge sine Kræfter ud fra samfundsmæssige Hensyn, at bruge dem paa en fornuftig Maade; bruge dem ud fra, hvad der tjener Helheden.

Skal der være Mening i den megen Tale om, at vi skal have Demokratiet udvidet efter Krigen, kan jeg ikke se, hvordan man kan udvide dette Demokrati, hvis man skal gaa ind paa den Tankegang, at hele det arbejdende Lag af Befolkningen inden for Industrien og inden for andre Erhvervs-grene skal være frataget Medbestemmelsesretten over egne Løn- og Arbejdsforhold. Naturligvis er alle uden Undtagelse enige om, at der skal bygges videre paa de kollektive Aftaler, som Arbejdsforholdene har hvilet paa gennem en Aarrække, men det er absolut nødvendigt, at man anerkender det Hovedprincip, at der maa sikres Medlem-